

Metsäneuvoston toimintasuunnitelma 2016

1. METSÄNEUVOSTO JA SEN TYÖVALIOKUNTA

Valtioneuvosto asetti metsäneuvoston 13.8.2015. Sen toimikausi päättyy 30.6.2019. Metsäneuvoston kokoonpano on esitetty liitteessä 1.

Metsäneuvoston tehtävät

Metsäneuvosto toimii maa- ja metsätalousministeriön tukena laajakantoisissa ja periaatteellisesti tärkeissä metsäpoliittisissa kysymyksissä. Samalla metsäneuvosto toimii yhteistyöfoorumina metsiin liittyvän julkisen hallinnon ja yksityisen sektorin välillä. Metsäneuvosto seuraa ja edistää Kansallinen metsästrategia 2025:n (KMS 2025) toteuttamista ja tekee ehdotuksia strategian kehittämiseksi taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti tasapainoisena kokonaisuutena.

Työvaliokunnan tehtävät

Työvaliokunnan keskeisin tehtävä on metsäneuvoston työn valmistelu sekä KMS:n seuranta, edistäminen ja muutostarpeiden esittäminen. Kaikki periaatelinjaukset tehdään metsäneuvostossa. Työvaliokunnan kokoonpano on esitetty liitteessä 1.

Työvaliokunnan tehtäviä ovat:

- metsäneuvoston kokousten valmistelu
- metsäneuvoston toimintasuunnitelman 2016 mukainen asioiden valmistelu metsäneuvoston käsittelyyn
- KMS 2025:n toteutumisen seuranta ja edistäminen, tuloksien analysointi ja kokonaisesityksen tekeminen strategian ja toimenpiteiden mahdollisista muutostarpeista
- KMS 2025:n seurantaraporttien valmistelu
- metsästrategiaseminaarien järjestäminen

2. KANSALLINEN METSÄSTRATEGIA 2025:N TOTEUTUKSEN PERIAATTEET

12.2.2015 hyväksyttiin valtioneuvoston periaatepäätöksenä Kansallinen metsästrategia 2025, joka toimii jatkossa kansallisena metsäohjelmanamme.

Maa- ja metsätalousministeriö koordinoi metsästrategian toimeenpanoa ja sen seurantaa tukenaan laajapohjainen metsäneuvosto ja sen alainen työvaliokunta. Lisäksi hyödynnetään hankkeiden ohjausryhmiä sekä muita mahdollisia työryhmiä.

Kansallista metsästrategiaa toteutetaan vuosina 2015–2025 ottaen huomioon ohjelman seurannasta, väliarvioinneista ja hallitusohjelmien linjauksista tulevat muutostarpeet. Metsästrategiaan perustuvat alueelliset metsäohjelmat 2016–2020 laaditaan vuoden 2015 loppuun mennessä. Alueelliset metsäohjelmat osaltaan tukevat metsästrategian toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista.

Metsäneuvosto tarkastelee vuosittain strategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä strategisten hankkeiden etenemistä. Analysoimalla mittareita sekä tavoitteiden toteutumista suhteessa toimintaympäristön muutoksiin pystytään vuosittaisen seurannan yhteydessä arvioimaan metsästrategian vaikuttavuutta. Metsäneuvosto esittää tarvittaessa uusia hankkeita, mikäli metsäalan toimintaympäristö vaatii hankesalkun päivittämistä. Metsästrategiasta laaditaan myös ulkopuolisia väliarviointeja tarpeen mukaan.

3. METSÄNEUVOSTON KOKOUKSET

Metsäneuvosto kokoontuu pääsääntöisesti neljä kertaa vuodessa maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa. Kokousasiakirjat toimitetaan jäsenille ja varajäsenille sähköisesti vähintään viikkoa ennen kokousta. Vuosittain kesäkuun/syyskuun kokouksen yhteydessä järjestetään retkeily, jonka aikana tutustutaan käytännössä ajankohtaisiin metsätalouden aiheisiin ja maakunnallisten metsäneuvostojen toimintaan. Mikäli metsäalalla tapahtuu merkittäviä muutoksia kokousten välillä, metsäneuvoston jäseniä informoidaan ja tarvittaessa kutsutaan koolle lisäkokouksia.

Kussakin kokouksessa käsitellään katsauksia strategisten hankkeiden edistymisestä ja tarvittaessa esityksiä metsäneuvoston linjauksiksi. Lisäksi käsitellään kulloinkin ajankohtaisia metsäalan kehittymisen kannalta tärkeitä aiheita. Metsäneuvosto voi antaa tärkeinä pitämistään aiheista kannanottoja.

Metsäneuvoston asialistalla seuraavissa kokouksissa ovat muun muassa:

3/2016

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- KMS 2025 -seurantaraportti 2015
- tilannekatsaus KMS 2025:n toimeenpanoon (hankesalkku)
- Puu liikkeelle uusia tuotteita metsästä, TEM:n osalta
- METSO-ohjelma

6/2016

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- Energia- ja ilmastopoliittiset linjaukset
- Kestävän metsätalouden kriteerit ja indikaattorit
-

9/2016

- metsäneuvoston retki
- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- alueellisten metsäohjelmien tilannekatsaus
- Ekosysteemipalveluiden tuotteistaminen
-

12/2016

- ministereiden ajankohtaiskatsaukset
- metsäneuvoston toimintasuunnitelma 2017
-

4. HANKKEIDEN OHJAUSRYHMÄT JA MUUT TYÖRYHMÄT

Strategisille hankkeille asetetaan ohjausryhmiä. Niiden päätehtävänä on:

- koordinoida tietyn hankekokonaisuuden toimeenpanoa
- koordinoida selvityksiä ja tehdä niiden pohjalta esityksiä uusista hankkeista
- raportoida hankkeiden edistymisestä työvaliokunnalle ja metsäneuvostolle

Ohjausryhmissä on mukana sekä hallinnon että sidosryhmien edustajia. Ohjausryhmien puheenjohtajat nimetään joko eri ministeriöistä tai sidosryhmistä ohjausryhmän tehtävän mukaisesti.

Tarvittaessa voidaan perustaa laajempia aihealueita käsitteleviä työryhmiä arvioimaan, suunnittelemaan ja edistämään metsästrategian toimeenpanoa. Strategisten hankkeiden seurannassa voidaan hyödyntää myös muiden ohjelmien ja strategioiden työryhmiä sekä EU-metsäjaostoa ja perustettavaa kansainvälisen luonnonvarapolitiikan yhteistyöelintä.

Metsätalous ja -energiaverkosto perustettiin syksyllä 2015 työvaliokunnan tarkasteltua metsästrategian toimeenpanon organisoitumista. Työryhmän tavoitteena on viedä alaa eteenpäin ja edistää siten Kansallisen metsästrategian toimeenpanoa. Työryhmä toimii tiedonvälityskanavana ja keskustelufoorumina metsätalouteen ja metsäenergiaan liittyvissä kysymyksissä, mukaan lukien Kansallisten metsästrategian em. aihealueisiin liittyvät strategiset hankkeet. Työryhmän kokoonpano on esitetty liitteessä 1.

5. TOIMINNAN YHTEENSOVITUS MUIDEN STRATEGIOIDEN JA OHJELMIEN KANSSA

Metsästrategian strategisten hankkeiden toteuttamisen lisäksi on useita strategioita ja ohjelmia, jotka osaltaan toteuttavat metsästrategian tavoitteita. Metsästrategian ja muiden strategioiden koordinaatioon, rajapintoihin ja yhteensopivuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Olennaista on niin ikään ennakoiva EU-vaikuttaminen sekä ministeriöiden ja elinkeinoelämän välinen jatkuva dialogi, johon osallistetaan kaikki metsiä hyödyntävät eri sektorit.

Metsäneuvosto toimielimineen tarkastelee vuosittaisen seurannan yhteydessä, miten KMS 2025:n tavoitteita toteutetaan muiden strategioiden ja ohjelmien avulla.

Keskeisiä strategioita ja ohjelmia ovat muun muassa METSO-ohjelma, biotalousstrategia, energia- ja ilmastostrategia, biodiversiteettistrategia, kestävän kehityksen yhteiskuntasitoumus, maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma ja Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma sekä aluepoliittiset ohjelmat.

Tutkimustoiminnan osalta yhteistyö sektoritutkimuksen kehittämisen ja LYNET:in kanssa ja koulutuksen osalta yhteistyö eri ministeriöiden työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointityön ja siihen pohjautuvan kehittämistoiminnan kanssa on osa KMS 2025:n kehittämistä ja toimeenpanoa.

6. METSÄNEUVOSTON YHTEISTYÖ MAAKUNNALLISTEN METSÄNEUVOSTOJEN KANSSA

Alueellinen metsäohjelma on metsäalaa koskeva maakunnallinen tai suuremman aluekokonaisuuden muodostama kehittämissuunnitelma. Ohjelma kokoaa yhteen alueen metsiin liittyvät tiedot ja kehittämistarpeet, kuten metsien kestävän hoidon ja käytön sekä metsätalouden kehittämisen yleiset tavoitteet. Ohjelma tarkistetaan vähintään viiden vuoden välein. Ohjelmat tarkastetaan vuonna 2015 vastaamaan Kansallinen metsästrategia 2025:ttä. Alueelliset metsäohjelmat toimivat maakunnallisen metsäpolitiikan suunnannäyttäjinä ja edistävät maakuntaohjelmien ja ELY-keskusten vastuulla olevien ohjelmien toimeenpanoa. Maakunnallinen metsäneuvosto (14 kpl) laatii ohjelman ja seuraa sen toimeenpanoa laajana yhteistyöhankkeena. Neuvostoissa ovat edustettuina monipuolisesti eri toimijat.

Metsäneuvoston työvaliokunnassa työskentelevät maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosaston edustajat osallistuvat tarvittaessa yhdyshenkilöinä alueellisten metsäneuvostojen kokouksiin. Maakunnallisten metsäneuvostojen edustaja metsäneuvostossa on Ari Eini (varajäsen Sari Lantta). Metsäneuvostossa esitetään vuosittain yhteenveto alueellisten metsäohjelmien toteutumisesta. Metsäneuvoston retkellä tutustutaan kulloisenkin alueen metsäohjelman toteutumiseen. KMS 2025:n seurantaraporttiin sisällytetään katsaus alueellisten metsäohjelmien tilanteesta.

7. OSALLISTAMINEN JA VIESTINTÄ

Kansallista metsästrategiaa toteutetaan ja tarvittaessa tarkistetaan avoimen osallistamisen periaatteilla. Metsäneuvostossa ja maakunnallisissa metsäneuvostoissa on laaja sidosryhmien edustus. Kaksisuuntaisella viestinnällä edistetään kansalaisten mahdollisuuksia osallistua keskusteluun. Metsäneuvoston kokousajat ja -aineistot ovat saatavissa Internetissä.

KMS 2025:n toteuttamiseen osallistuvat ministeriöt, muut viranomaiset ja sidosryhmät huolehtivat kukin omasta strategiaan liittyvästä viestinnästään.

Maa- ja metsätalousministeriön varoilla rahoitettavaa viestintää toteutetaan viestintäsuunnitelman (liite 2) mukaisesti. Viestintäsuunnitelmaan sisältyvät mm. KMS:n verkkosivut, tiedotteet, seminaarit, messut, strategian toteutuksesta tiedottaminen lehdistössä ja muissa tiedotusvälineissä sekä KMS 2025:n esittely kansainvälisissä yhteyksissä. 1-3 kertaa vuodessa järjestetään strategian toteutumiseen liittyvistä ajankohtaisista aiheista seminaari, minkä lisäksi strategia on esillä muissa seminaareissa.

Metsäneuvoston kokoonpano

- Kimmo Tiilikainen, maatalous- ja ympäristöministeri, puheenjohtaja
Olli Rehn, elinkeinoministeri, 1. varapuheenjohtaja
Juha S. Niemelä, osastopäällikkö, maa- ja metsätalousministeriö
Marja Kokkonen, metsäneuvos, maa- ja metsätalousministeriö
(Marja Hilska-Aaltonen, metsäneuvos, maa- ja metsätalousministeriö)
Mika Aalto, teollisuusneuvos, työ- ja elinkeinoministeriö
(Reima Sutinen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö)
Taina Vesanto, maatalousneuvos, maa- ja metsätalousministeriö
(Esko Juvonen, maatalousneuvos, maa- ja metsätalousministeriö)
Kirsti Vallinheimo, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
(Juha Majanen, apulaisbudjettipäällikkö, valtiovarainministeriö)
Timo Tanninen, ylijohtaja, ympäristöministeriö
(Maarit Loiskekoski, neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö)
Riina Vuorento, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
(Mika Tammilehto, johtaja, opetus- ja kulttuuriministeriö)
Esa Härmälä, pääjohtaja, Metsähallitus
(Jussi Kumpula, johtaja, Metsähallitus)
Leena Paavilainen, yksikön johtaja, Luonnonvarakeskus
(Jari Varjo, tutkimus- ja asiakkuusjohtaja, Luonnonvarakeskus)
Ari Eini, johtaja, Suomen metsäkeskus
(Sari Lantta, puheenjohtaja, Etelä-Savon metsäneuvosto)
Tauno Partanen, hallituksen puheenjohtaja, Suomen riistakeskus
(Jarkko Nurmi, riistatalouspäällikkö, Suomen riistakeskus)
Anders Portin, toiminnanjohtaja, Suomen Metsäyhdistys ry
(Sirpa Kärkkäinen, yhteyspäällikkö, Suomen Metsäyhdistys ry)
Eeva Primmer, ryhmäpäällikkö, Suomen ympäristökeskus
(Petri Ahlroth, johtaja, Suomen ympäristökeskus)
Annikki Mäkelä-Carter, professori, Helsingin yliopisto
(Jouni Pykäläinen, professori, Itä-Suomen yliopisto)
Matti Peltola, toimitusjohtaja, Koneyrittäjien liitto ry
(Simo Jaakkola, varatoimitusjohtaja, Koneyrittäjien liitto ry)
Liisa Rohweder, pääsihteeri, Maailman luonnon säätiön (WWF) Suomen rahasto
(Jari Luukkonen, suojelujohtaja, Maailman luonnon säätiön (WWF) Suomen rahasto)
Juha Hakkarainen, metsäjohtaja, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.
(Lea Jylhä, metsäasiantuntija, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.)
Tomi Salo, metsäjohtaja, Metsäteollisuus ry
(Jouni Väkevä, kotimaan metsäasioiden päällikkö, Metsäteollisuus ry)
Jari Kostama, johtaja, Energiateollisuus ry
(Jukka Leskelä, johtaja, Energiateollisuus ry)
Timo Leppä, toimitusjohtaja, Kemianteollisuus ry
(Maija Pohjakallio, asiamies, Kemianteollisuus ry)
Kai Merivuori, toimitusjohtaja, Suomen Sahat ry

(Kari Perttilä, projektipäällikkö, Suomen Sahat ry)
 Tarja Pukkio, toimitusjohtaja, Avestia Oy/Puuteollisuusyrittäjät ry
 (Tapani Tuohiniemi, toiminnanjohtaja, Puuteollisuusyrittäjät ry)
 Helena Herttuainen, hallituksen varapuheenjohtaja, Metsänhoitajaliitto ry
 (Tapio Hankala, toiminnanjohtaja, Metsänhoitajaliitto ry)
 Håkan Nystrand, puheenjohtaja, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry
 (Ilpo Puputti, järjestöpäällikkö, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry)
 Liisa Mäkijärvi, toiminnanjohtaja, Suomen Metsäsäätiö
 (Ilari Pirttilä, asiamies, Metsämiesten Säätiö)
 Timo Byman, sihteeri, Paperiliitto
 (Juhani Siira, liittosihteeri, Paperiliitto)
 Jari Nilosaari, puheenjohtaja, Puuliitto
 (Jyrki Alapartanen, varapuheenjohtaja, Puuliitto)
 Antti Koistinen, metsäryhmän puheenjohtaja, Suomen Partiolaiset - Finlands
 Scouter ry
 (Anna Haavikko, Pääkaupunkiseudun Partiolaisten puheenjohtaja,
 Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry)
 Eki Karlsson, toiminnanjohtaja, Suomen Latu ry
 (Helena Kempas, hallituksen jäsen, Suomen Latu ry)
 Maria Isolahti, aluejohtaja, Suomen 4H-liitto
 (Juha Ruuska, kehityspäällikkö, Suomen 4H-liitto)
 Anu Avaskari, suunnittelija, Saamelaiskäräjät
 (Keijo Pirttijärvi, poromies, Saamelaiskäräjät)

Sihteerit: erityisasiantuntija Katja Matveinen maa- ja metsätalousministeriöstä.
 Maa- ja metsätalousministeriö voi tarvittaessa määrätä metsäneuvostolle muita
 sihteereitä.

Työvaliokunnan kokoonpano

Marja Kokkonen, metsäneuvos, maa- ja metsätalousministeriö, puheenjohtaja

Simo Jaakkola, varatoimitusjohtaja, Koneyrittäjien liitto ry
 Lea Jylhä, metsäasiantuntija, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.
 Taneli Kolström, johtaja, Luonnonvarakeskus
 Maarit Loiskekoski, neuvotteleva virkamies, ympäristöministeriö
 Katja Matveinen, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö
 Anssi Niskanen, elinkeinojohtaja, Suomen metsäkeskus
 Antti Otsamo, kehitys- ja ympäristöpäällikkö, Metsähallitus
 Pasi Puttonen, professori, Helsingin yliopisto
 Anne Rautiainen, asiantuntija, Suomen Latu ry
 Reima Sutinen, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö
 Annukka Valkeapää, metsäasiantuntija, WWF Suomi
 Jouni Väkevä, kotimaan metsäasioiden päällikkö, Metsäteollisuus ry

Matti Mäkelä, ylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö, sihteeri

Metsätalous ja -energiaverkoston kokoonpano

Juha Hakkarainen, metsäjohtaja, MTK r.y. (pj)
Marja Hilska-Aaltonen, metsäneuvos, MMM (vpj)

Antti Asikainen, professori, Luonnonvarakeskus
Erkki Eteläaho, neuvottelupäällikkö, METO - Metsäalan Asiantuntijat ry
Tage Fredriksson, toimialapäällikkö, Bioenergia ry
Simo Jaakkola, varatoimitusjohtaja, Koneyrittäjien liitto ry
Jari Kostama, johtaja, Energiateollisuus ry
Kaisa Kuukasjärvi, ylitarkastaja, LVM
Maarit Loiskekoski, neuvotteleva virkamies, YM
Kai Merivuori, toimitusjohtaja, Suomen Sahat ry
Matti Mäkelä, ylitarkastaja, MMM
Hannes Mäntyranta, viestinnän suunnittelija, Suomen Metsäyhdistys
Kaisa Pirkola, neuvotteleva virkamies, MMM
Reima Sutinen, neuvotteleva virkamies, TEM
Jorma Tolonen, hallintojohtaja, Suomen metsäkeskus
Tuomo Turunen, puheenjohtaja Meto yrittäjät ry
Annukka Valkeapää, metsäasiantuntija, WWF Suomi
Kirsti Vallinheimo, budjettineuvos, VM
Jouni Väkevä, kotimaan metsäasioiden päällikkö, Metsäteollisuus ry

Metsästrategian viestintäsuunnitelma

LIITE 2

Ydinviestit

Metsästrategia tukee metsäalan kasvua ja uudistumista tulevaisuuden alana. Metsäala laati ja toteuttaa strategian yhdessä.

1. Metsät Suomen tärkeimpänä uusiutuvana luonnonvarana ovat kestävän biotalouden moottori ja ratkaisu kansalliseen vaurastumiseen.
2. Metsiin perustuva biotalous kasvaa, investoi ja luo uusia työpaikkoja ja siten hyvinvointia Suomelle.
3. Lainsäädännöllä ja poliittisilla päätöksillä luodaan edellytyksiä metsien ja puun kestäväälle hyödyntämiselle.
4. Metsänomistajia kannustetaan aktiivisuuteen, yritysmäiseen metsätalouteen ja tilakoon kasvattamiseen.
5. Suomen metsiä käytetään monipuolisesti turvaten metsäluonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut.
6. Monipuolinen metsäala tarjoaa työpaikkoja osaajille eri aloilta.

Kohderyhmät

- metsäalan toimijat, muiden sektoreiden edustajat, metsänomistajat ja muut metsien käyttäjäryhmät
- tiedotusvälineet ja kansalaiset
- poliittiset päättäjät ja EU-toimijat

Miten?

Metsästrategiasta viestitään ajantasaisesti, kohderyhmät huomioiden ja sopivalla tavalla aina, kun on jotain uutta kerrottavaa. Konkreettisia aiheita tarjoavat esimerkiksi hankkeet ja muut uudistukset. Lisäksi viestitään aktiivisesti perusviestiä metsäalan mahdollisuuksista. Viestintä otetaan huomioon jo hankesuunnitelmassa.

Tavoite

Tavoitteena on kertoa metsästrategian tavoitteista, merkityksestä ja toimenpiteistä. Tuodaan esiin metsäalan toimivaa yhteistyötä ja yhteisiä päämääriä. Kerrotaan kansalaisille, että metsäala on tärkeä osa tulevaisuutta.

Kanavat ja keinot

Kaikki metsäneuvoston organisaatiot viestivät metsästrategiaan liittyvistä asioista omissa kanavissaan.

MMM:n kanavat ja keinot: ministeriön verkkosivut sekä Facebook- ja Twitter-tili, Luonnonvarat-verkkolehti, tiedotteet, toimittajatilaisuudet, sidosryhmätapaamiset, seminaarit ja metsämessut.